

Blodprøvetagning i almen praksis

At udføre en venepunktur er ikke lige nemt på alle patienter. Det kan derfor være udfordrende at få blod nok i alle glas. Blodprøver og Biokemi har desværre konstateret, at flere personaler i almen praksis løser dette ved at hælde blod fra et glas over i et andet glas.

DET MÅ MAN IKKE!

Alle glas indeholder reagenser, som stabiliserer prøven, f.eks. antikoagulans eller clotaktivator. Disse stabiliserende reagenser påvirker den analyse, man skal måle. Derfor er det afgørende, at man bruger det rette glas, og at man **IKKE** hælder over i andre.

Prøvetagningsglas	Håndtering	Tilsætningsstof
	Vendes top – bund x5	Na-Citrat
	Vendes top – bund x5	Clotaktivator
	Vendes top – bund x5	Li-Heparin
	Vendes top – bund x5	K2EDTA
	Vendes top – bund x10	Na2EDTA og Na-Fluorid
	Vendes top – bund x10	Na-Fluorid/Oxalat
	Vendes top – bund x10	Na-Citrat

Konsekvens

Som det ses i ovenstående skema, så indeholder glasset med lilla prop K2EDTA (=Kalium-EDTA). Hvis blodet fra dette glas hældes over i glasset med mintgrøn prop, som der analyseres Kalium;P på, vil laboratoriet måle en falsk forhøjet kaliumværdi på mere end 20 mmol/l. Desuden påvirker K2EDTA også analysen Basisk fosfatase;P, der bliver målt falsk for lav. Calcium;P vil i dette tilfælde blive målt til < 0,2 mmol/l, da EDTA binder alt calcium i prøven.

De forskellige antikoagulansmidler/clotaktivatorer kan påvirke de kemiske reaktioner, vi anvender for at kunne måle en given parameter. Hvis der hældes blod fra et glas til et andet glas, vil laboratoriet kunne producere et resultat, men det er et **FALSK RESULTAT**.

Det er ikke alle analysesvar, der bliver så abnorme, at vi på laboratoriet får mistanke om, at der er forkert prøvemateriale i et glas.

Derfor er det vigtigt, at alle prøvetagere i almen praksis ved, at de aldrig må hælde blod fra et glas over i et andet glas.